

Östersjöbrief 36: Vägen till en bättre fiskeripolitik 2022

Ett viktigt beslut taget – här är nästa steg

Förra månaden kom beslutet - riksdagen uppmanar regeringen att flytta ut trålgränsen. Samtliga riksdagspartier förutom Kristdemokraterna ställde sig bakom beskedet, som nu ligger på den nya landsbygdsministern Anna-Caren Säterbergs bord. En utflyttad trålgräns kan bland annat bidra till att skydda kustlekande sill och strömming, vilket är en viktig åtgärd för ett mycket utsatt fiskbestånd.

Riksdagen vill att trålgränsen flyttas ut så snart som möjligt, men bara på prov och med undantag för vissa fartyg. BalticWaters2030, som under lång tid verkat för att trålgränsen ska flyttas ut, kommer att arbeta för att förslaget genomförs utan att urvattnas. I betänkandet går att läsa att fiskare, forskare och miljöorganisationer lyft att ett sänkt fisketryck vore en viktig åtgärd för att skydda sill och andra försvagade bestånd, vilket förhoppningsvis också kommer att avspeglas i nästa års kvotförhandlingar.

Riksdagen uppmanade även regeringen att bland annat se över förvaltningsplanen för Östersjöns fiskbestånd och öka andelen fisk som fångas för humankonsumtion. [Läs om alla nio åtgärder här.](#)

Fem målsättningar för Anna-Caren Säterberg

Det fiskeripolitiska arbetet kräver även andra åtgärder av den nya ministern, som nu måste bryta den negativa trenden och rädda fiskbestånden i Östersjön från fortsatt kollaps. I en [debattartikel i DN](#) presenterar vi fem avgörande målsättningar för en hållbar svensk fiskeripolitik.

Vägar framåt i korthet

1. Minska riskerna genom lägre kvoter

Förvaltningen följer i dag regler som teoretiskt ska innebära att bestånden alltid hålls ovanför en kritisk nivå. I praktiken i dag sätts kvoter utifrån begreppet Maximum Sustainable Yield (MSY), vilket konkret innebär att vi år efter år fiskar maximalt av vad man tror ett bestånd klarar av. Det har visat sig vara förödande för Östersjöns fiskarter, bland annat beroende på osäkerheter i de vetenskapliga underlagen. För att främja biologisk mångfald och bibehålla arternas motståndskraft bör vi fiska med stor säkerhetsmarginal till MSY. Stockholms universitets Östersjöcentrum föreslår exempelvis att kvoterna sätts till halva MSY.

2. Premiera småskaligt fiske med passiva redskap

Huvuddelen av fisket i dag bedrivs av några få industritrålare som fiskar för foderfisk. Av de 81 000 ton som fiskats av svenska yrkesfiskare mellan januari och november i år har mindre än tio procent gått till människoföda (Källa: Havs- och Vattenmyndigheten). Samtidigt innebär industrifisket stora stats- och samhällsekonomiska kostnader, och skapar enligt nationalekonom Stefan Fölster [nettokostnader på](#)

[626 miljoner kr/år](#). Att stoppa trålning och bottentrålning i hela Östersjön skulle skydda Östersjöns miljö och framtida fiske samtidigt som det besparar skattebetalarna stora utgifter.

3. Ta hänsyn till fiskbeståndens ålder och storlek

En brist i den vetenskapliga rådgivning som omgärdar sill och strömming är att den inte tar hänsyn till fiskens ålder eller storlek, kunskap som är avgörande för bedömningen av ett bestånds status och utveckling. Sverige kan verka för en reform av den vetenskapliga rådgivningen och EU:s fiskeripolitik, vilket även skulle innebära att EU tar ett stort steg för att uppfylla Havsmiljödirektivet.

4. Öka miljöfokus inom Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) gör mycket som är bra för Sveriges miljöarbete, men inom fisket tar de alltför stor hänsyn till kortsiktiga vinstintressen. Den nya ministern med ansvar för fiskefrågor har nu möjligheten att i sitt uppdrag leda HaV till att bli en miljövärdande myndighet även inom fiskeområdet.

5. Fördjupa det politiska samarbetet mellan Östersjöstaterna

I dag förs samtal om fiske och havsutnyttjande huvudsakligen av sakkunniga tjänstemän, med korta nedslag av politiker. Då besluten både kan få långsiktiga och ibland oåterkalleliga konsekvenser bör Sverige prioritera upp arbetet och ta en mer aktiv miljövärdande position i samarbetsorganet BALTFISH för att öka dialogen och samarbetet mellan länderna om allas vår gemensamma resurs – Östersjön.

Fiskbeståndens tillbakagång påverkar inte bara ekosystemen, utan ger också ekonomiska, sociala och kulturella effekter för samhällen som är beroende av fiske eller fisketurism. Vi hoppas att Anna-Caren Säterberg agerar skyndsamt på alla dessa områden, så att Sverige äntligen börjar bedriva en fiskeripolitik som skyddar fiskbestånd, ekosystem och våra framtida resurser.

Om Anna-Caren Säterberg

Anna-Caren Säterberg är socialdemokrat och ny landsbygdsminister. Hon har varit riksdagsledamot sedan 2014 och vice ordförande för näringsutskottet sedan 2020.

I [riksdagen](#) har hon senast främst drivit frågor om infrastruktur och digitalisering. Det har ännu inte framgått hur hon ställer sig till dagens fiskeripolitik.

Foto: Arbetsbi - Eget arbete (CC BY-SA 4.0)

Läs debattartikeln ["Stoppa trålarna i Östersjön innan det är för sent" här](#).

Östersjöbrief publiceras av BalticWaters2030 och skickas till politiker, journalister, opinionsbildare och den intresserade allmänheten.

För ytterligare information besök balticwaters2030.org